

Beste vrijwilliger,

Deze week is het de Week tegen Kindermishandeling, met als thema 'Laat me niet los'. Dit thema benadrukt dat we allemaal een rol hebben in het creëren van een omgeving waarin kinderen gelukkig en veilig kunnen opgroeien, waar ouders zich ondersteund voelen en om hulp durven vragen.

Als vrijwilliger bij Impuls heb je een belangrijke rol bij het vroegtijdig signaleren van kindermishandeling. Maar hoe herken je signalen? En wat kun je dan doen? Impuls heeft hiervoor een protocol opgesteld, de 'Meldcode'. In deze nieuwsbrief vertellen wij je hier meer over. En heb je nog vragen? Of heb je behoefte aan scholing of een workshop over dit onderwerp? Aarzel dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Fenny Tolhuis
Coördinator Vrijwilligers Impuls

Herken de signalen bij het kind

Kinderen moeten kunnen opgroeien in een veilige omgeving. Toch zijn er jaarlijks zo'n 100.000 kinderen slachtoffer van kindermishandeling. En de signalen daarvan zijn niet altijd even duidelijk. Naast zichtbare wonden of littekens, kan er ook minder zichtbaar misbruik plaatsvinden zoals emotionele of geestelijke verwaarlozing. Het is dan ook belangrijk om alert te zijn op signalen van kindermishandeling.

Hoe herken je seksueel misbruik, lichamelijke of geestelijke mishandeling?

Als kinderen al laten merken dat ze te maken hebben met huiselijk geweld of misbruik, dan doen ze dat niet allemaal op dezelfde manier. Daarom is het van belang om signalen te herkennen en in gesprek te gaan. Toch is het geen kwestie van signalen optellen. Iedere situatie is anders en ieder kind reageert anders. In de onderstaande lijst vind je signalen bij het kind die mogelijk duiden op kindermishandeling. Om een beter overzicht te krijgen van de situatie, helpt het om de signalen die je herkent op een rijtje te zetten. Dat betekent niet direct dat er sprake is van kindermishandeling. Het is wel belangrijk dat je weet hoe kindermishandeling eruit kan zien, zodat je je beter een beeld kunt vormen.

Signalen bij het kind die mogelijk duiden op kindermishandeling (bron Kadera)

- Leeft in 'een eigen wereldje'
- Is agressief richting zichzelf, anderen en/of omgeving
- Is wantrouwend, houdt afstand of maakt geen oogcontact
- Gedraagt zich overdreven aangepast en afhankelijk of rebelleert
- Presteert op school onder het eigen kunnen of er is een plotselinge terugval in prestaties
- Blijft rondhangen na schooltijd en/of is heel vroeg op school, komt regelmatig te laat
- Neemt geen vriendjes mee naar huis
- Laat afwijkend spel zien
- Gedraagt zich niet naar zijn leeftijd, is niet zindelijk op de leeftijd dat het hoort of heeft een terugval in gedrag
- Heeft regelmatig buikpijn, hoofdpijn of last van flauwvallen
- Gebruikt alcohol en/of drugs
- Misdraagt zich (diefstal, brandstichting, vandalisme)
- Heeft ongezonde eet- en slaapgewoonten (opvallend vermageren of aankomen, oververmoeid)
- Vertoont angst voor lichamelijk onderzoek
- Gedraagt zich passief en apathisch of juist heel druk
- Heeft een negatief beeld van zichzelf en de omgeving
- Is vaak ziek of ziektes herstellen slecht
- Heeft een vertraagde ontwikkeling of stoornissen (spraak, motoriek, groeiachterstand)
- Heeft angst voor lichamelijk contact of is juist overdreven gericht op lichamelijk contact
- Vertoont plotselinge gedragsverandering in contact met ouders/verzorgers
- Is bang om alleen te zijn of heeft angst voor bepaalde mensen of plekken
- Heeft verwondingen en/of oude littekens (blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, onverklaarbare verwondingen op vreemde plekken)
- Is verwaarloosd (hongerig, slecht gebit, vieze, niet passende kleding)

Herken de signalen van de mogelijke plegger van mishandeling

Mishandeling is nooit goed te praten. Toch gaat het niet altijd om kwade wil. Soms wordt een situatie iemand te veel. Misschien zijn er geldproblemen, heeft iemand psychische problemen of zijn er moeilijkheden met drank of drugs. Eén ding is vaak duidelijk: het is kan en mag niet, en de kinderen moeten zo snel mogelijk geholpen worden. Check daarom de signalen in onderstaande lijst. Want als je weet hoe kindermishandeling eruit kan zien, kun je iets doen. Het betekent niet direct dat er sprake is van kindermishandeling, maar je kunt je met deze signalen wel een beter beeld vormen.

Signalen van een mogelijke dader:

- Volgt adviezen van school of andere instanties niet op
- Houdt het kind vaak thuis
- Leeft in sociaal isolement/gesloten gezin
- Is onzorgvuldig in het nakomen van afspraken
- Meldt zichzelf of gezinsleden vaak ziek
- Weigert benodigde medische of geestelijk hulp voor het kind
- Gaat steeds naar andere artsen, ziekenhuizen (shopping)
- Ziet geweld als een middel om problemen op te lossen
- Heeft een laag gevoel van eigenwaarde, negatief zelfbeeld
- Vermijdt verantwoordelijkheid te nemen voor eigen gedrag en/of beschuldigt het kind
- Gedraagt zich onverschillig t.o.v. welzijn van het kind
- Heeft verwachtingen die niet bij de leeftijd van het kind horen of belast het kind met volwassen zorgen of problemen
- Uit veel klachten over het gedrag van het kind
- Leeft in een sociaal isolement/gesloten gezin
- Mijdt contact met leerkrachten op school
- Verhuist regelmatig, of is regelmatig verhuisd
- Stelt zich over beschermend op
- Wordt ondersteund door veel hulpverlening binnen het gezin
- Geeft vage verklaringen voor verwondingen/verwaarlozing
- Geeft aan het kind niet aan te kunnen en/of maakt overmatig gebruik van “zoethoudertjes”
- Vertoont negatief/dwingend gedrag t.o.v. het kind

Wat moet je doen?

Stap 1: Breng de signalen, die het vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling bevestigen, in kaart. Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk, noteer ook als het vermoedens zijn.

Stap 1 van de meldcode kun je zelfstandig doorlopen. Zodra je vermoedens blijven, ga dan naar stap 2:

Stap 2: Bespreek de signalen met een sociaal werker van Impuls. De sociaal werker neemt de casus over, en beslist welke rol de vrijwilliger in dit protocol heeft.

NB:

Neem bij acute situaties direct contact op met Veilig Thuis. Zij zijn 24 uur per dag bereikbaar via telefoonnummer 0800-2000 (gratis). Via www.veiligthuis.nl kun je eventueel ook chatten. Informeer daarna altijd je contactpersoon bij Impuls over de situatie en de stappen die je hebt genomen.

Handige websites

- een overzicht van alle signaallijsten
- landelijke netwerk voor mishandeling en huiselijk geweld
- aanpak huiselijk geweld
- een gesprek starten
- niet-pluis kaart
- de meldcode
- veilig en veerkrachtig opgroeien

www.huiselijkgeweld.nl/vormen

www.veiligthuis.nl

www.kadera.nl

www.ikvermoedhuiselijkgeweld.nl

www.impuls-oldenzaal.nl

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode

www.augeo.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave voor de vrijwilligers van Impuls. Heb je vragen, neem dan contact op met Impuls per mail vrijwilligers@impuls-oldenzaal.nl of telefonisch: 0541 571414.

impuls.

www.impuls-oldenzaal.nl